

Dorota Siemieniecka

UMK Toruń

**Sprawozdanie z Międzynarodowego Seminarium pt.
„MEDIA IN CONTEMPORARY DIDACTICS”
(TORUŃ, 23.10.2014)**

W dniu 23 października 2014 roku na Wydziale Nauk Pedagogicznych UMK odbyło się Międzynarodowe Seminarium pt. *Media we współczesnej dydaktyce (International Seminar Media in contemporary didactics)* zorganizowane przez Katedrę Pedagogiki Szkolnej oraz Katedrę Dydaktyki i Mediów w Edukacji WNP UMK. Seminarium w języku angielskim prowadziła dr hab. Dorota Siemieniecka. Seminarium składało się z dwóch części. W pierwszej wystąpienia zaprezentowali: dr hab. Dorota Siemieniecka z WNP UMK (*New ideas in teaching – about practical status of connectivism*), dr Erik Bratland z Nesna University College w Norwegii (*Education and ICT in school. Is knowledge building with ICT possible?*), prof. dr hab. Eunika Baron-Polańczyk z Uniwersytetu Zielonogórskiego (*Teachers vs. new trends in ICT – research report*) oraz prof. dr hab. Elżbieta Perzycka z Uniwersytetu Szczecińskiego (*Culture of trust in ICT-assisted educational interactions – international perspective*). W seminarium uczestniczyli zaproszeni goście, wykładowcy oraz studenci WNP. Druga część seminarium poświęcona została projektom w zespole naukowym (z USA, Niemiec, Norwegii i Polski).

Problematyka seminarium poświęcona została zagadnieniom dotyczącym obecnego stanu edukacji i zmian technologicznych wpływają-

cych na relacje pomiędzy uczniem a nauczycielem. Część problematyki dotyczyła również stanu wiedzy, kompetencji i wymogów stojących przed nauczycielami.

Wystąpienie dr hab. Doroty Siemienieckiej stanowiło refleksję nad potrzebami dzisiejszej edukacji. Prelegentka zaprezentowała przegląd literatury i praktycznych zastosowań koncepcji konektywistycznej w edukacji. Przedstawiona tematyka dotyczyła statusu praktycznego konektywizmu i możliwości, jakie stwarza on praktyce edukacyjnej wspomaganej nowymi technologiami. Na seminarium prelegentka omówiła szereg problemów towarzyszących edukacji z wykorzystaniem nowych technologii, takich jak: tworzenie atrakcyjnych materiałów (na platformach e-learning) ukierunkowanych jedynie na przyswojenie treści, a nie na rozwiązywanie problemów. Edukacja oparta na nowych technologiach wymaga również refleksji nad treściami i interioryzacji wiedzy. D. Siemieniecka zwróciła też uwagę, że aspekt twórczy, służący rozwijaniu osobowości, ukierunkowany na indywidualizm myślenia i umiejętność współdziałania w grupie, a także kreowanie nowych informacji jest w edukacji często pomijany. Dzisiejsza edukacja wyższa zmierza ku utylitaryzmowi. Niestety coraz częściej zdarza się, że używając technologii nauczania redukuje się wartość nauczanych treści do kluczowych pojęć i minimum szczegółów. Zatem istotne wydaje się tu pytanie o to, w jaki sposób nauczać, by technologia ułatwiała nabycie dogłębnej wiedzy.

Próby zmierzenia się z tak postawionym pytaniem podjął się dr Erik Bratland, który w swoim wystąpieniu starał się odpowiedzieć na pytanie o to, czy w dzisiejszym systemie szkolnym możliwe jest budowanie wiedzy z wykorzystaniem narzędzi ICT. W konkluzji swojego wystąpienia stwierdził, że nauczanie oparte na nowych technologiach wymaga odpowiedniego programu nauczania, który uwzględni dostęp studentów do wiedzy ogólnej. Podkreślił również, że uczenie się wymaga, by wiedzę szkolną budować na uprzednio nabytej wiedzy pochodzącej z innych niż szkoła źródeł. Istotny jest w jego opinii transfer wiedzy, który wymaga całościowego ujmowania jej kontekstu. Modułowe czy też segmentowe nauczanie nie obejmuje kontekstu i nie odnosi się do wiedzy już nabytej przez studenta.

Kształcenie na bazie nowych technologii wymaga zaufania zarówno do źródeł informacji, jak i do osób uczestniczących w tym procesie. Prof. dr hab. Elżbieta Perzycka przedstawiła wyniki badań zrealizowane przez nią, a odnoszące się do kultury zaufania w interakcjach edukacyjnych wspomaganych ICT. Badania te stanowiły część projektu badawczego *SIT – stymulatory i inhibitory kultury zaufania w interakcjach edukacyjnych wspomaganych przez Nowoczesną technologię informacyjno-komunikacyjną* (realizowanego w ramach dotacji w 7. Programie Ramowym, Marie Curie Actions, Ludzie, nr 318759). Wyniki badań wskazują, że nauczyciele akademicy nie ufają swoim studentom w zakresie rzetelności ich przygotowania się do zajęć na podstawie zasobów sieciowych. Podkreśliła, że zrozumienie kontekstu kulturowego środowiska sieciowego pomaga zrozumieć uczestnikom procesu edukacyjnego kim są. Internet pozwala na poszukiwanie znaczenia informacji i jej negocjowanie. Jednakże pełne i bezkrytyczne zaufanie do informacji zamieszczonych w sieci, a także ich różnorodność mogą wprowadzać chaos poznawczy. Prelegentka zwróciła też uwagę na znaczenie kształcenia umiejętności informatycznych uczniów oraz konieczność uczestnictwa i zrozumienia treści zajęć z zakresu edukacji medialnej (np. obejmujących zagadnienia na temat bezpieczeństwa, w tym również netykiety) na każdym poziomie edukacji, a szczególnie w procesie kształcenia przyszłych nauczycieli. W tym miejscu pojawia się pytanie o obraz kompetencji nauczycieli.

Problematykę tę podjęła prof. dr hab. Eunika Baron-Polańczyk, która przedstawiła związki korelacyjne i czynniki różnicujące odnoszące się do kompetencji informacyjnych nauczycieli w kontekście wykorzystania przez nich narzędzi ICT. Prezentowane wyniki badań wskazują, że kobiety w mniejszym stopniu niż mężczyźni korzystają z narzędzi ICT. Badania wykazały również związek stażu pracy nauczycieli z poziomem ich aktywności w aplikowaniu ICT do praktyki zawodowej. Najaktywniejszą grupę stanowią nauczyciele ze średnim stażem pracy (9–20 lat), a najmniej aktywną grupą są nauczyciele z najdłuższym stażem (powyżej 29 lat). Najmniej aktywni w stosowaniu mediów w nauczaniu są nauczyciele przedmiotów humanistycznych. Istnieje związek między stopniem zainteresowania techniką i informatyką a praktycznym wykorzystaniem metod i narzędzi ICT. Wyniki

badań wskazują również na to, że istnieje związek między poziomem kompetencji informacyjnych nauczycieli w zakresie operowania informacją a poziomem wykorzystania przez nich nowoczesnych narzędzi ICT. Jeśli zatem chcemy, by nauczyciele korzystali i wprowadzali do swojej praktyki nowe technologie, to należy zadbać o nabycie przez nich wysokich kompetencji praktycznych w tym zakresie na poziomie kształcenia akademickiego.

Druga część seminarium poświęcona została zagadnieniom projektowym. Zaprezentowano w niej problematykę IT w edukacji podstawowej w norweskich szkołach (wyniki badań realizowane w latach 2003–2013 i analizowane przez prof. Harald Nilsena z Nesna University College w Norwegii). Przedstawiono również Projekt Beethoven i warunki współpracy realizowane w ramach tego projektu (problematyką tą zajmuje się prof. dr Anna Zembala – Katholische Hochschule NRW, Niemcy). Dyskutowano także nad zagadnieniami poświęconymi dzisiejszym interpretacjom technologii M. Heideggera (omówił je dr Jarek Janio z Santa Ana College, Stany Zjednoczone).

Podejmowane zagadnienia i postawione w trakcie seminarium pytania ściśle dotyczyły problemów stojących przed współczesną i przyszłą dydaktyką, w której istotną rolę odgrywają nowe technologie.